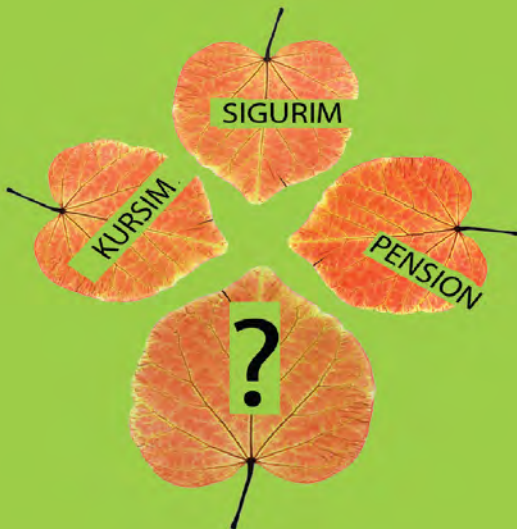

Agjencia për mbikëqyrje të financimit kapital të sigurimit pensional

MAPAS

**Pyetjet më shpesh të parashtruara të
shtyllës II dhe III të sistemit pensional**

Pyetjet më shpesh të parashtruara
të shtyllës II dhe III të sistemit
pensional

Përmbajtja

1. Çfarë është shtylla pensioniale?.....	8
2. Çfarë është shtylla e parë?.....	8
3. Çfarë është shtylla e dytë?.....	8
4. Çfarë është shtylla e tretë?.....	9
5. Çfarë është sistemi pensional në Republikën e Maqedonisë së Veriut?.....	9
6. Çfarë është MAPAS-i?.....	10
7. A janë të sigurta fondet e mia në shtyllën e dytë?.....	10
8. Kur mund të përdor fondet nga shtylla e dytë?.....	10
9. Çfarë ndodh me kursimet e mia të pensionit të shtyllës së dytë nëse nuk kam të drejtë për pension pleqërie?.....	11
10. A mundet mjetet e shtyllës së dytë të jenë lëndë zbatuese të ndonjë përmbartuesi?.....	11
11. Kush e kryen funksionin e ruajtësit të pasurisë të fondeve pensionale?.....	11
12. Unë jam 25 vjeç dhe jam i punësuar që nga 1 janari 2019. Si të kyçem me shtyllën e dytë?.....	12
13. Çka paraqet shoqëria pensionale?.....	12
14. Sa shoqëri pensionale ekzistojnë në Maqedoninë e Veriut?.....	13
15. Çfarë paraqet fondi pensional?.....	13
16. Cili është dallimi midis fondit pensional të detyrueshëm dhe fondit pensional vullnetar?.....	14

17. Si ndahet kontributi i sigurimit pensional dhe invalidor për personat e siguruar që janë anëtarë të shtyllës II?.....	14
18. Çfarë ndodh me kontributin tim në shtyllën e dytë?.....	14
19. Në cilat instrumente financiare i investon shoqëria paratë e mia?.....	15
20. Nga çfarë do të varet shuma e pensionit tim, nëse jam anëtar i shtyllës së parë dhe të dytë?.....	15
21. Si do të kthehen kursimet e mia në shtyllën e dytë në pension kur të dal në pension?.....	16
22. Mora njoftim për shpërndarjen e përkohshme të fondit pensional i detyrueshëm. Çfarë do të thotë ky njoftim?.....	16
23. Çfarë ndodh me kontributet e mia kur zgjedh një fond pensional?.....	17
24. Nuk e di nëse jam anëtar i fondit pensional të detyrueshëm (shtyllën e dytë)? Ku duhet të drejtohem?.....	17
25. Çfarë është agjenti i shoqërisë pensionale?.....	18
26. Kam nënshkruar marrëveshje anëtarësimi 5 ditë më parë në fondin pensional të detyrueshëm. A mund ta anuloj kontratën?.....	18
27. Po sikur të mos jem i kënaqur me menaxhimin e mjeteve të llogarisë sime në shoqërinë time pensionale dhe si mund të kaloj në një fond tjetër pensional të detyrueshëm?.....	19
28. Çfarë duhet të bëj për të anuluar regjistrimin tim të anëtarësimit në shtyllën e dytë, për shkak të më shumë viteve të shërbimit, dmth. shpërndarje në shtyllën e dytë bazuar në të dhëna të pasakta?.....	19
29. Çfarë do të thotë Deklarata e kursimit pensional që mora në zarfin e gjelbër?..	20
30. Unë në kam ndryshuar adresën time të banimit. Ku dhe si mund ta raportoj këtë për të marrë një pasqyrë të kursimeve pensionale?.....	20

31. Si mund të kontrolloj se sa fonde kam në llogarinë time individuale?.....	21
32. A do të humbas të drejtën time për anëtarësim në shtyllën e dytë nëse humb punën time dhe çfarë ndodh me mjetet e mia?.....	21
33. A trashëgohen fondet nga shtylla e dytë dhe cila është procedura që fondet të paguhen për mua si trashëgimtar nga shtylla e dytë?.....	22
34. Unë si anëtar i shtyllës së dytë të drejtën e përdorimit të mjeteve nga shtylla e dytë nëse e ushtroj të drejtën për pension invaliditeti nga shtylla e parë?.....	22
35. Si familjar i një anëtari të vdekur në shtyllën e dytë, i cili ka të drejtë të pensionit familjar nga shtylla e parë, a kam të drejtë të përdor mjete nga shtylla e dytë?.....	24
36. A mund të vendos se ku do të investohen fondet nga kontributi i paguar?.....	24
37. Çfarë paraqet njësia e kontabilitetit?.....	25
38. Çka janë mjetet neto të fondit pensional?.....	25
39. Çfarë tarifash u ngarkon shoqëria pensionale anëtarëve?.....	26
40. Kush mund të jetë anëtar në shtyllën e tretë?.....	26
41. A duhet të paguaj çdo muaj në fondin pensional vullnetar?.....	26
42. Kur mund t'i përdor fondet nga shtylla e tretë?.....	27
43. A mund të trashëgohen mjetet nga shtylla e tretë?.....	27
44. A jam unë si një punëdhënës që organizon skemat pensionale profesionale në shtyllën e tretë i liruar nga tatimi personal?.....	27

45. A mund të jem anëtar i shtyllës së dytë dhe të tretë njëkohësisht?.....28
46. Cili është ndryshimi midis llogarisë vullnetare individuale dhe profesionale në shtyllën e tretë?.....28
47. A mundet një anëtar të ketë një llogari individuale dhe një llogari profesionale në shtyllën e tretë njëkohësisht?.....28
48. A mund të paguajë ndonjë palë e tretë fonde në llogarinë time individuale vullnetare?.....28
49. Unë jam i siguruar në shtyllën e parë. A mund të bëhem anëtar i shtyllës së tretë?.....30
50. Unë jam pjesëmarrës i skemës pensionale në kompaninë time. Çfarë ndodh me kontributet e skemës sime pensionale nëse ndërroj kompani?.....30

1

Çfarë është shtylla pensionale?

Shtylla pensionale është një term që përdoret për të treguar një pjesë integrale të një sistemi pensioni. Çdo shtyllë pensioni dallon në mënyrën e mbledhjes së kontributeve në fondet e pensioneve, mënyrën e llogaritjes dhe pagesës së pensioneve.

2

Çfarë është shtylla e parë?

Shtylla e parë nënkupton që pensionet e pensionistëve aktualë paguhen nga kontributet e punonjësve aktualë (sigurime të bazuara në solidaritet brezash (pay-as-you-go)). Nga kjo shtyllë, përveç pensionit të pleqërisë, paguhet edhe pensioni invalidor dhe familjar, si dhe shuma më e ulët e pensionit.

3

Çfarë është shtylla e dytë?

BShtylla e dytë është sigurimi i detyrueshëm pensional i financuar nga kapitali, që do të thotë se një pjesë e kontributit total të paguar për sigurimet pensionale derdhet në fondin e pensioneve private, ku është anëtar i siguruari. Fondet investohen më tej dhe akumulohen në llogarinë e tij individuale të fondit të pensionit. Nga ato fonde, kur i siguruari fiton të drejtën e pensionit të pleqërisë, përveç pensionit të shtyllës së parë, do t'i paguhet edhe pensioni nga shtylla e dytë.

4

Çfarë është shtylla e tretë?

Shtylla e tretë është sigurimi pensional i financuar vullnetar, që do të thotë se ju mund të kurseni për të ardhura shtesë për ditët e daljes në pension, duke paguar fonde në llogarinë tuaj individuale te fondi pensional vullnetar që investohen dhe grumbullohen më tej.

Përveçse si individ, ju mund të përfshiheni edhe në një skemë pensionesh profesionale të organizuar nga punëdhënësi juaj, e cila do t'ju paguajë fondet në shtyllën e tretë.

5

Çfarë është sistemi pensional në Republikën e Maqedonisë së Veriut?

Sistemi pensional i Maqedonisë përbëhet nga shtylla e parë, e dytë dhe e tretë, që do të thotë se ekziston mundësia që pensioni i pensionistëve të ardhshëm të sigurohet nga tri burime: nga fondi shtetëror pensional - Fondi SPIMV (shtylla e parë) dhe nga fondet private të pensioneve (shtylla e dytë dhe e tretë).

6

Çfarë është MAPAS-i?

Agjencia për mbikëqyrje të financimit kapital të sigurimit pensional - MAPAS është themeluar me qëllim të mbrojtjes së interesave të anëtarëve të fondit pensional. MAPAS-i është një institucion shtetëror që mbikëqyr shoqëritë pensionale dhe fondet e pensioneve dhe rregullon veprimtarinë e tyre.

7

A janë të sigurta fondet e mia në shtyllën e dytë?

Ka rregulla strikte për investimin e mjeteve të fondeve të pensioneve, të përcaktuara me ligj, të cilat sigurojnë shpërndarjen e fondeve, gjë që i mbron ato nga një rënie e mundshme e vlerës së tyre. MAPAS-i mbikëqyr punën e kompanive në baza ditore për të siguruar që kompanitë t'i zbatojnë ato rregulla. Mjetet tuaja si pjesë e fondit të pensionit janë tërësisht të ndara nga fondet e shoqërisë pensionale, mbahen pranë bankës – si ruajtës i pasurisë dhe janë të destinuara për pagesën e pensionit.

8

Kur mund të përdor fondet nga shtylla e dytë?

Kur të keni të drejtën për pension pleqërie, pra 64 vjeç për burrat dhe 62 vjeç për gratë dhe minimumi 15 vjet përvojë pune.

9

Çfarë ndodh me kursimet e mia të pensionit të shtyllës së dytë nëse nuk kam të drejtë për pension pleqërie?

Nëse nuk e ushtroni të drejtën e pensionit të pleqërisë për shkak se nuk keni stazh të paktën 15 vjet, fondet e shtyllës së dytë mund t'i përdorni pasi të keni mbushur moshën 65 vjeç.

10

A mundet mjetet e shtyllës së dytë të jenë lëndë për përmbarim të ndonjë përmbaruesi?

Mjetet e ndonjë anëtari të fondit pensional të detyrueshëm nuk mund të përmbarohen dhe as ato mjete nuk mund të përdoren në procedurat e shlyerjes ose falimentimit.

11

Kush e kryen funksionin e ruajtësit të pasurisë të fondeve pensionale?

Funksioni i kujdestarit të mjeteve, si për fondet e pensioneve të detyrueshme ashtu edhe për ato vullnetare, kryhet nga bankat komerciale që plotësojnë kërkesat ligjore dhe me të cilat shoqëria ka lidhur marrëveshje për ruajtjen e mjeteve të fondit pensional.

12

Unë jam 25 vjeç dhe jam i punësuar që nga 1 janari 2019. Si të kyçem me shtyllën e dytë?

Të gjithë personat që punësohen për herë të parë pas datës 1.1.2019 dhe në datën e hyrjes në sigurimin e detyrueshëm pensional dhe invalidor që janë më të rinj se 40 vjeç, duhet të bëhen anëtarë të shtyllës së dytë. Ju keni mundësinë të zgjidhni se me cilën shoqëri pensionale do të nënshkruani një marrëveshje anëtarësimi, brenda tre muajve nga punësimi juaj i parë. Ju duhet ta lidhni kontratën nëpërmjet një agjenti të kompanisë, i cili është i detyruar të shpjegojë të drejtat dhe detyrimet tuaja. Nëse nuk lidhni kontratë brenda periudhës së caktuar, do të shpërndaheni në mënyrë të rastësishme në një nga fondet ekzistuese të pensionit të detyrueshëm.

13

Çka paraqet shoqëria pensionale?

Shoqëri aksionare që administron fondet e pensioneve dhe është themeluar pas marrjes së lejes nga MAPAS-i.

14

Sa shoqëri pensionale ekzistojnë në Maqedoninë e Veriut?

Ekzistojnë tri shoqëri për menaxhimin e fondeve të pensioneve të detyrueshme dhe vullnetare dhe një shoqëri për menaxhimin e fondeve të pensioneve vullnetare, përkatësisht:

Kompania pensionale Sava SHA Shkup

uebfaqja: www.sava-penzisko.mk

adresa: rr. Nënë Tereza nr. 1, Shkup

tel: 02/5100 297

KB Kompania e parë pensionale SHA Shkup

uebfaqja: www.kbprvo.com.mk

adresa: rr. Mitropoliti Teodosij Golloganov nr. 6, Shkup

tel: 02/3243 777

Триглав пензиско друштво АД Скопје

TKompania pensionale TRIGLAV SHA Shkup

uebfaqja: www.triglavpenzisko.mk

adresa: Blvd. 8 Shtator nr.16, Shkup

tel: 02/5102 190

Kompania pensionale VFP AD Shkup

uebfaqja: www.wvppenzisko.mk

adresa: rr. Vasil Gllavinov nr. 14-1/16, 1000 Shkup

tel: 02/3280 082

15

Çfarë paraqet fondi pensional?

Fondi pensional përbëhet nga pagesat e kontributeve nga të siguruarit (pensionistët e ardhshëm), të cilat investohen për t'i pasuruar (rritur) ata. Ato mjete mbahen në llogari të veçantë në një bankë, ruajtës i pasurisë, e cila është përgjegjëse për mbajtjen e mjeteve të fondit pensional.

16

Cili është dallimi midis fondit pensional të detyrueshëm dhe fondit pensional vullnetar?

Mënyra se si funksionon është e njëjtë – fondet paguhen nga i siguruari dhe investohen. Dallimi është se parakusht për anëtarësim në fondin pensional të detyrueshëm është që personi të jetë i punësuar dhe anëtarësimi në fondin pensional vullnetar nuk kushtëzohet me punësim, pra një person nga mosha 15 deri në 70 vjeç mund të jetë anëtar i fondit pensional vullnetar.

17

Si ndahet kontributi i sigurimit pensional dhe invalidor për personat e siguruar që janë anëtarë të shtyllës II?

Shuma e kontributit, e cila transferohet në fondin pensional të detyrueshëm, është 6% e pagës bruto, dhe një kontribut prej 12,8% të pagës bruto mbetet në fondin SPIMV, i cili fitohet si diferencë ndërmjet kontributit total të sigurimit pensional dhe invalidor dhe kontributit të paguar në shtyllën e dytë ($18.8\% - 6\% = 12.8\%$).

18

Çfarë ndodh me kontributin tim në shtyllën e dytë?

Ato mjete paguhen në llogarinë tuaj personale – individuale në fondin tuaj të pensionit të detyrueshëm, të cilat më pas investohen në instrumente financiare për të rritur fondet që do të përdoren për pension.

19

Në cilat instrumente financiare i investon shoqëria paratë e mia?

Kompania juaj i investon mjetet e fondeve pensionale kryesisht në: depozita bankare, aksione nga emetues vendas, obligacione nga emetues vendas, letra afatshkurtra nga emetues vendas, aksione nga emetues të huaj, fonde investimi nga emetues të huaj etj.

20

Nëse jam anëtar i shtyllës së parë dhe të dytë? Nga çfarë do të varet shuma e pensionit tim,

Do të merrni pension nga dy burime: nga shtylla e parë dhe nga shtylla e dytë. Masa e pensionit tuaj nga shtylla e parë do të varet nga kohëzgjatja e përvojës suaj të punës, shuma e pagës dhe gjinia. Shuma e pensionit tuaj nga shtylla e dytë do të varet nga shuma e mjeteve tuaja në llogarinë tuaj individuale në fondin pensional të detyrueshëm.

21

Si do të kthehen kursimet e mia në shtyllën e dytë në pension kur të dal në pension?

Pas daljes në pension, ju do të jeni në gjendje të përdorni kursimet tuaja nëpërmjet një prej llojeve të mëposhtme të pagesave:

- pensioni i menjëhershëm i jetës;
- tërheqjet e programuara;
- tërheqje të përkohshme të programuara të kombinuara me një anuitet të shtyrë të përjetshëm.

22

Mora njoftim për shpërndarjen e përkohshme të fondit pensional i detyrueshëm. Çfarë do të thotë ky njoftim?

Njoftimi do të thotë që ju, menjëherë pas punësimit tuaj të parë, jeni caktuar përkohësisht në një fond pensional të detyrueshëm, d.m.th. ju bëheni automatikisht një anëtar i caktuar përkohësisht dhe keni tre muaj kohë për të lidhur marrëveshje anëtarësimi me një shoqëri pensionale që zgjidhni. Përndryshe, ju do të bëheni anëtar i përhershëm i alokuar në fondin pensional të detyrueshëm ku keni qenë të alokuar përkohësisht.

23

Çfarë ndodh me kontributet e mia kur zgjedh një fond pensional?

Kontributet tuaja mbahen në një nënlllogari të veçantë individuale në fondin pensional të detyrueshëm, në të cilin jeni alokuar përkohësisht derisa të lidhni marrëveshje anëtarësimi ose të bëheni anëtar i alokuar i përhershëm.

24

Nuk e di nëse jam anëtar i fondit pensional të detyrueshëm (shtyllën e dytë)? Ku duhet të drejtohem?

Kontaktoni **MAPAS-in** - Agjencia për mbikëqyrjen e financimit kapital të sigurimit pensional:

Ueb faqja: **Kontrolloni se në cilin fond pensional të detyrueshëm jeni anëtar!**

Stiv Naumov nr. 100, Shkup tel: 02/3224-229

25

Çfarë është agjenti i shoqërisë pensionale?

Agjent i shoqërisë pensionale është personi që ka dhënë provimin për agjent dhe kryen punë në marketingun e fondeve pensionale. Agjenti mund të jetë një punonjës ose person i angazhuar me kontratë nga shoqëria pensionale.

Kompanitë pensionale kryejnë punën e marketingut nëpërmjet agjentëve me të cilët mund të lidhni kontratë anëtarësimi të detyrueshëm ose vullnetar në fondet pensionale, më pas një kontratë tranzicioni, një kontratë tërheqjeje të programuar, një kontratë me shumën e përgjithshme ose një kontratë me shumë pa

26

Kam nënshkruar marrëveshje anëtarësimi 5 ditë më parë në fondin pensional të detyrueshëm. A mund ta anuloj kontratën?

Nëse lidhni kontratë për anëtarësim në një fond pensional të detyrueshëm dhe deri atëherë nuk keni qenë anëtar i asnjë fondi pensional të detyrueshëm, keni të drejtë të zgjidhni kontratën në mënyrë të njëanshme me shkrim duke dorëzuar një njoftim për zgjidhjen e kontratës në kompani brenda tetë ditëve të punës nga data e lidhjes së marrëveshjes së anëtarësimit.

27

Po sikur të mos jem i kënaqur me menaxhimin e mjeteve të llogarisë sime në kompaninë time pensionale dhe si mund të kaloj në një fond tjetër pensional të detyrueshëm?

Ju mund të kaloni në një fond tjetër pensioni të detyrueshëm të menaxhuar nga një kompani tjetër pensioni. Ju duhet të nënshkruani një marrëveshje transferimi me kompaninë e re dhe

një deklaratë pëlqimi për transferimin (të cilën mund ta shkarkoni nga faqja e internetit e kompanisë). Për më tepër, nëse jeni anëtar për më pak se dy vjet, duhet të paguani edhe një tarifë prej 15 eurosh, dhe nëse jeni anëtar për më shumë se dy vjet, transferimi është falas.

28

Çfarë duhet të bëj për të anuluar regjistrimin tim të anëtarësisë në shtyllën e dytë, për shkak të më shumë viteve të shërbimit, d.m.th. shpërndarje në shtyllën e dytë bazuar në të dhëna të pasakta?

Dorëzoni Kërkesë për anulimin e regjistrimit në shtyllën e dytë në MAPAS për shkak të alokimit të bazuar në të dhëna të pasakta.

29

Çfarë do të thotë Deklarata e kursimit pensional që mora në zarin e gjelbër?

Raporti, të cilin shoqëritë pensionale jua dorëzojnë një herë në vit, përmban informacion mbi shumën e mjeteve që keni në llogarinë tuaj individuale në fondin e pensioneve.

30

Unë kam ndryshuar adresën time të banimit. Ku dhe si mund ta raportoj këtë ndryshim për të marrë një pasqyrë të kursimeve pensionale?

Nëse keni një ndryshim në të dhënat tuaja personale, duhet të kontaktoni shoqërinë pensionale që menaxhon fondin e pensioneve në të cilën jeni anëtar për të përditësuar të dhënat tuaja, në mënyrë elektronike ose duke dorëzuar një kërkesë në shoqërinë tuaj pensionale. Ju gjithashtu mund të përditësoni të dhënat e adresës duke telefonuar shoqërinë tuaj pensionale.

31

Si mund të kontrolloj se sa fonde kam në llogarinë time individuale?

Ju mund të kontrolloni gjendjen në çdo kohë, në mënyrë elektronike, në faqen e internetit të shoqërisë suaj pensionale me emrin e përdoruesit dhe pinin tuaj të caktuar nga shoqëria pensionale.

32

A do të humbas të drejtën time për anëtarësim në shtyllën e dytë nëse humb punën time dhe çfarë ndodh me mjetet e mia?

Nëse qëndroni i papunë, nuk humbisni të drejtën e anëtarësimit në shtyllën e dytë, fondet tuaja vazhdojnë të investohen dhe me ripunësim, pagesa e kontributeve vazhdon në të njëjtën llogari individuale në fondin pensional ku keni qenë më parë anëtar.

33

A trashëgohen fondet nga shtylla e dytë dhe cila është procedura që fondet të paguhen për mua si trashëgimtar nga shtylla e dytë?

Po, mjetet janë lëndë e trashëgimisë. Për fondet që anëtar i ndjerë ka në llogarinë e tij individuale në fondin pensional, kryhet një procedurë verifikimi te noteri.

Më pas ju kontaktoni kompaninë ku ka qenë anëtar i ndjeri, për të marrë informacion mbi procedurën e trashëgimit të fondeve nga llogaria e tij individuale dhe dokumentacionin që duhet të dorëzohet. Shoqëria pensionale i dërgon njoftimin e pagesës të trashëguesit deri te MAPAS-i. MAPAS-i, pas marrjes së konfirmimit nga Fondi i SPIMV-së se nuk është dorëzuar asnjë kërkesë në Fondin e SPIMV-së për realizimin e pensionit familjar për një familjar të personit të vdekur, njofton kompaninë se mund t'ia paguajë mjetet trashëgimtarit.

A kam unë si anëtar i shtyllës së dytë të drejtën e përdorimit të mjeteve nga shtylla e dytë nëse e ushtroj të drejtën për pension invaliditeti nga shtylla e parë?

Po, shuma totale e mjeteve në llogarinë tuaj transferohet nga kompania në Fondin e SPIMV-së dhe pagesa e pensionit të invaliditetit bëhet nga Fondi i SPIMV-së.

Nëse mjetet janë mjaftueshëm të larta për t'ju siguruar një pension më të madh ose të barabartë me pensionin e invaliditetit nga Fondi i SPIMV-së, ju mund të zgjidhni të merrni pension invaliditeti vetëm nga shtylla e dytë.

Si përjashtim, nëse keni fituar të drejtën e pensionit të përkohshëm invaliditeti, pensioni i përkohshëm i invaliditetit paguhet nga Fondi i SPIMV-së dhe mjetet nga llogaria juaj individuale mbeten në fondin e pensionit të detyrueshëm derisa të ushtroni të drejtën për pension të pleqërisë të invaliditetit ose familjar.

35

Si familjar i një anëtarit të vdekur në shtyllën e dytë, i cili ka të drejtë të pensionit familjar nga shtylla e parë, a kam të drejtë të përdor mjete nga shtylla e dytë?

Po, shuma e mjeteve në llogarinë individuale të anëtarit të vdekur transferohet nga shoqëria të Fondin i SPIMV-së dhe pagesa e pensionit familjar do të bëhet nga Fondi i SPIMV-së.

Nëse fondet janë mjaftueshëm të larta për t'ju siguruar një pension më të madh ose të barabartë me pensionin familjar nga Fondi i SPIMV-së, ju mund të merrni pension familjar vetëm nga shtylla e dytë.

Mjetet nga shtylla e dytë mund t'i tërhiqni si trashëgimi një herë nga llogaria individuale e anëtarit të vdekur, por në atë rast nuk paguhet pension familjar.

36

A mund të vendos se ku do të investohen fondet nga kontributi i paguar?

Jo, shoqëria pensionale është e detyruar të menaxhojë mjetet e fondeve pensionale që përfshin investimin e mjeteve të fondit pensional.

Njësia e kontabilitetit është një mënyrë për të shprehur mjetet e fondit të pensionit.

Shembull: Nëse ju si anëtar i fondit pensional jepni një kontribut prej 5.000 denarë, ndërsa vlera e një njësie është 100 denarë, kjo do të thotë se keni 50 njësi të kontabilitetit ($=5.000 \text{ denarë} / 100 \text{ denarë}$). Nëse vlera e njësisë së kontabilitetit të nesërmen është 105 denarë, do të thotë se vlera e mjeteve tuaja është rritur, gjegjësisht keni 5250 denarë ($=50 \times 105 \text{ denarë}$).

Është vlera totale e vlerësuar e të gjitha instrumenteve të investuara, kërkesave dhe mjeteve monetare, të reduktuara nga detyrimet e fondit pensional.

39

Çfarë tarifash u ngarkon shoqëria pensionale anëtarëve?

Tarifa nga kontributet, tarifa nga mjetet dhe tarifa për transferim, të cilat paguhen për kryerjen e funksioneve bazë të shoqërisë pensionale.

40

Kush mund të jetë anëtar në shtyllën e tretë?

Një person që ka mbushur moshën 15 vjeç, por jo më shumë se 70 vjeç. Një pensionist nuk mund të jetë anëtar në shtyllën e tretë.

41

A duhet të paguaj çdo muaj në fondin pensional vullnetar?

Jo, ju mund të përcaktoni lirisht nivelin e shumës së paguar dhe dinamikën e pagesës. Ndërprerja e pagesës nuk nënkupton përfundimin e anëtarësimit.

42

Kur mund t'i përdor fondet nga shtylla e tretë?

Dhjetë vjet para moshës për fitimin e së drejtës së pensionit të pleqërisë, që aktualisht do të nënkuptonte më të hershmen në moshën 54 vjeç për burrat, pra 52 për gratë. Në rast se anëtari konstatohet i paaftë për punë, mjetet mund të tërhiqen pavarësisht moshës.

43

A mund të trashëgohen mjetet nga shtylla e tretë?

Po, në atë rast kryhet një procedurë verifikimi te noteri për mjetet që anëtari i vdekur ka në llogarinë e tij në fondin pensional. Më pas kontaktohet shoqëria për procedurën e trashëgimisë së mjeteve nga llogaria e anëtarit të vdekur.

44

A jam unë, si një punëdhënës që organizon skemat pensionale profesionale në shtyllën e tretë i liruar nga tatimi personal?

Po, tatimi mbi të ardhurat personale nuk llogaritet dhe paguhet mbi kontributet vullnetare të paguara për punonjësit tuaj.

45

A mund të jem anëtar i shtyllës së dytë dhe të tretë njëkohësisht?

Po, mundeni, pasi anëtarësimi në shtyllën e tretë është vullnetar dhe nuk varet nga anëtarësimi në shtyllën e dytë.

46

Cili është ndryshimi midis llogarisë vullnetare individuale dhe profesionale në shtyllën e tretë?

Llogaria vullnetare individuale hapet për një person që dëshiron në mënyrë të pavarur të depozitojë mjetet në shtyllën e tretë. Llogaria profesionale hapet për një person që është pjesëmarrës në një skemë pensionale profesionale të organizuar nga punëdhënësi i tij.

47

A mundet një anëtar të ketë një llogari individuale dhe një llogari profesionale në shtyllën e tretë njëkohësisht?

Po, këto llogari mund të jenë në të njëjtin fond pensioni vullnetar ose të ndryshëm.

48

A mund të paguajë ndonjë palë e tretë fonde në llogarinë time individuale vullnetare?

Po, pagesat mund të bëhen edhe nga pala e tretë, d.m.th. paguesi, bazuar në marrëveshjen e anëtarësimit të nënshkruar ndërmjet shoqërisë, anëtarit dhe paguesit. Pagesa bëhet nga llogaria e transaksionit të paguesit.

49

Unë jam i siguruar në shtyllën e parë. A mund të bëhem anëtar i shtyllës së tretë?

Po, të gjithë të siguruarit e shtyllës së parë që duan të fitojnë të ardhura shtesë për ditët e pensionit kanë mundësi të anëtarësohen në shtyllën e tretë.

50

Unë jam pjesëmarrës i skemës pensionale në kompaninë time. Çfarë ndodh me kontributet e skemës sime pensionale nëse ndërrojmë kompani?

Nëse kompania e re ka organizuar tashmë një skemë pensionesh nga punëdhënësi dhe ju jeni përfshirë në të, fondet do të transferohen në skemën e re të pensioneve. Në rast se kompania e re nuk ka organizuar skemë pensioni, kompania do t'i transferojë mjetet tuaja në llogarinë tuaj individuale vullnetare pas 90 ditësh.

Institucionet që janë të përfshira në sistemin pensional

- Ministria e Punës dhe e Politikës Sociale - **MPPS**
- Agjencia për mbikëqyrje të financimit kapitale të sigurimit pensional - **MAPAS**
- Shoqëritë pensionale:
 - Kompania e pensioneve Sava ShA Shkup
 - Shoqëria e parë pensionale KB ShA Shkup
 - SHOQËRIA PENSIONALE TRIGLAV ShA Shkup
 - SHOQËRIA PENSIONALE VFP ShA SHKUP
- Ruajtës të mjeteve të fondeve pensionale:
 - NLB Bank ShA Shkup
 - Shparkase Makedonija ShA Shkup
 - Komercijalna Banka ShA Shkup
- Drejtoria e të Ardhurave Publike - **DAP**
- Fondi për Sigurimin Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut - **Fondi SPIMV**

Ligjet që rregullojnë shtyllën e dytë dhe të tretë

- Ligji për Financimin Kapitalit të Sigurimit të Detyrueshëm Pensional
- Ligji për Financimin e Kapitalit të Sigurimit Vullnetar Pensional
- Ligji për Pagesë të Pensioneve dhe të Kompensimeve Pensionale nga Sigurimi Pensional me Financim Kapital

**AGJENCIA PËR MBIKËQYRJE TË FINANCIMIT
KAPITAL TË SIGURIMIT PENSIONAL**

Stiv Naumov nr. 100, 1000 Shkup telefoni:
(02) 3224 229

facebook/MAPAS.MK
instagram/MAPAS.MK
linkedin/MAPASMK
www.mapas.mk